



# DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

---

D.L.P.M. 353-1992

Fq.Con.núm.33/27

IV Legislatura

Any 1998

Número 24

**Presidència  
de l'Honorable Sra. Carlota Alberola i Martínez.**

Sessió celebrada dia 11 de març del 1998.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

## SUMARI

### ***I.- PROPOSICIONS NO DE LLEI:***

- |  |            |
|--|------------|
| <i>1) RGE núm. 5969/97, del Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, relativa a ús del català a la Telefònica.</i>  | <i>390</i> |
| <i>2) RGE núm. 6222/97, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida de les Illes Balears, relativa a projecte de llei de creació de la Comissió de Radiodifusió de les Illes Balears.</i> | <i>395</i> |
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Senyores diputades i senyors diputats, començarem la Comissió de Cultura, Educació i Esports, i els demanaria, en primer lloc, si es produeixen substitucions.

EL SR. MARÍ I CALBET:

Antoni Marí i Calbet substitueix Joan Robert Masdeu.

EL SR. JAÉN I PALACIOS:

Sra. Presidenta, Manuel Jaén substituye *el diputat Sr. Joan Marí i Tur*.

LA SRA. FERRANDO I BARCELÓ:

Margalida Ferrando substitueix Simó Gornés.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies.

**I.2) Proposició no de llei RGE núm. 6222/97, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida de les Illes Balears, relativa a projecte de llei de creació de la Comissió de Radiodifusió de les Illes Balears.**

Procedirem, idò, a debatre el punt únic de l'ordre del dia d'avui, relatiu a proposicions no de llei, i abans de començar i a petició del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida, que ha demanat una alteració d'aquest punt, passariem a debatre la segona proposició no de llei, d'acord amb l'article 68.2 del Reglament d'aquest parlament.

Passam, per tant, a debatre la proposició no de llei registrada amb el número 6222/97, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida de les Illes Balears, relativa a un projecte de llei de creació de la Comissió de Radiodifusió de les Illes Balears. Per defensar la proposició no de llei té la paraula el diputat Sr. Portella.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Pregaria a les senyores i senyors diputats que guardin silenci, per favor. Pot començar, Sr. Portella.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Gràcies, Sra. Presidenta. Aquesta proposició no de llei que demana la presentació d'un projecte de llei d'una comissió de radiodifusió de les Illes Balears, ve motivada per una sèrie d'esdeveniments que s'han produït i que, per tant, aconsellen, ens van aconsellar, al Grup d'Esquerra Unida de les Illes Balears, aquesta presentació. La normativa vigent, tant de caràcter estatal com de caràcter autonòmic atorga a les comunitats autònomes com la de les Illes Balears, la facultat de convocar els concursos pertinents per a la concessió de llicències, d'autorització de llicències per a emissores de radiodifusió per ones mètriques amb modulació de freqüència. Aquestes llicències a cada comunitat s'atorguen segons el pla nacional que aprova el Govern espanyol i que diu a cada comunitat quines emissores s'han d'obrir, quines noves freqüències es poden donar.

Açò ha succeït recentment. Aquesta tardor el Govern espanyol va aprovar el seu pla nacional i, a conseqüència d'aquest s'ha posat en marxa el procediment per a la concessió del servei públic, de la gestió del servei públic de radiodifusió. Remarcaré que es tracta d'un servei públic, i com a servei públic les institucions, i en aquest cas la comunitat autònoma, tenen aquest paper de concedir, a través de concurs o a través d'un procediment, l'explotació comercial d'un servei públic, una explotació comercial que és de caràcter privat. Però com a servei públic, també, la Comunitat Autònoma, en l'àmbit de les seves competències, pot aportar tot un seguit d'iniciatives que valorin de forma pertinent tot el que seria, dins les ofertes presentades per les companyies privades, tot el que seria la promoció de la nostra llengua, de la cultura, la programació local, el caràcter social, el dret d'accés a la informació, el compliment de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia, etc., etc., tota una sèrie d'elements que, a l'hora de determinar els criteris per a la concessió d'aquesta llicències, per a nosaltres són bastant importants.

Amb aquest nou mapa, amb aquest nou pla nacional, el panorama de les emissores de freqüència modulada, públiques però de gestió privada, a les Illes Balears queda, sembla ser, completat. Dic sembla ser perquè mai no sabem si serà la darrera remesa de noves freqüències. A l'àmbit espanyol aquesta nova remesa ha suposat la creació, suposarà la creació d'unes 350 noves emissores que gairebé duplica l'actual nombre d'emissores de freqüència modulada. Açò, en el moment en què es va aprovar el pla nacional -nacional d'Espanya, vull dir- en el moment en què es va aprovar aquest pla, tant els responsables directius de les tres cadenes més importants, que són COPE, Onda Cero i la SER, van criticar, lògicament, per una banda, que açò suposava un excés d'oferta d'emissores a nivell de l'Estat espanyol i que no ajudava gens a la millora de la qualitat i a la millora de l'oferta de radiodifusió. Tot i açò, la majoria d'aquestes cadenes participen en els concursos oberts, com també ja han anunciat, algunes d'elles, la participació a la possibilitat de les emissores que es crearan a les Illes Balears.

En aquests moments, en el moment de l'aprovació d'aquest pla, d'emissores radicades a les Illes Balears amb concessió de servei públic ja atorgades en el seu moment pel Govern espanyol anteriorment al traspàs de competències, n'hi havia 23, de les quals n'hi havia 5 a Menorca, 5 a Eivissa i 13 a Mallorca. En el cas de Mallorca, 7 eren a Palma, 2 a Inca i 1 a Santanyí, i en el cas de Menorca, 3 eren a Maó i 2 a Ciutadella, i en el cas d'Eivissa, totes eren a Eivissa.

Actualment, també, abans d'aquestes emissores que es donaran ara, existeixen 4 emissores -1 a Ciutadella, 1 a Maó, 1 a Manacor i 1 a Palma de Mallorca- que estan concedides però estan pendents de la concessió demanial de freqüència afecta al servei; estan pendents d'aquesta concessió demanial per poder actuar. A Ciutadella és la freqüència 93.6, a Maó 99.1, a Manacor 105 i a Palma de Mallorca 99.9.

Amb aquesta nova remesa d'emissores de freqüència modulada privades, de gestió privada a les Illes Balears, són 9, que se'n crearan. D'aquestes 9, n'hi haurà 2 a Menorca, 2 a Eivissa i 5 a Mallorca. D'aquesta manera el mapa territorialitzat d'emissores quedaria de la següent manera: 20 a Mallorca, 9 a Menorca i 7 a Eivissa, i he remarcat aquest fet perquè compreguem -clar, el pla el fa el Govern espanyol, no el feim nosaltres, nosaltres només gestionam la concessió- perquè compreguem el que pot significar per a la oferta de radiodifusió a Menorca, posem per exemple, de recursos que fan falta, el fet que existeixi una emissora comercial privada per a cada 5.800 habitants; açò és la realitat amb què ens trobam. A Mallorca la proporció no és tan grossa, ni a Eivissa; a Menorca és exagerada, i açò crea, lògicament, moltes dificultats perquè aquest servei compleixi uns mínims de qualitat i d'inversió suficients. Açò és un altre problema, açò no es planteja a la proposició, però jo ho he volgut dir perquè és una qüestió que també ens hem de plantejar i hem de tenir en compte a l'hora de valorar aquest fet.

La proposició que nosaltres feim parla de la necessitat de la creació d'una comissió de radiodifusió, una comissió que sigui oberta no només al Govern ni a les forces polítiques representatives, sinó també als tècnics, professionals, persones del medi, empreses, perquè sigui, aquest procediment, un procediment obert, un procediment clarament obert des del principi, a l'hora d'establir les bases dels concursos, els criteris de selecció, d'anàlisi, i a l'hora d'establir la concessió dels concursos. I ha estat oportú que aquesta proposició arribi avui al Parlament després de la polèmica que la setmana passada es va obrir a Galícia; vostès ho recordaran, jo no ho he de repetir; és cert que és una polèmica afecta a interessos comercials, i segons on la polèmica sigui manifestada sembla que és major o menor, però no hi ha dubte que sembla ser que els criteris de selecció a Galícia no han estat precisament equilibrats quant a la concessió de freqüències al conjunt de cadenes que van participar en aquest concurs. Per evitar que açò passi a les Illes Balears, per evitar que es pugui donar una sospita d'un tractament polític d'aquest fet, aquesta comissió de radiodifusió podria tenir un paper molt important.

Nosaltres ja sabem, i jo particularment ho sé, que és una comissió que es fa només per a un fet determinat, que seria més important fer un consell audiovisual de les Illes Balears, a la manera que existeix a Catalunya, que abasti radiodifusió, televisió, comunicació en general, ja ho sabem, però aquesta proposició es fa per un cas molt concret i per sortir a camí d'un fet molt concret, i per açò ho hem fet. Si els portaveus parlen d'aquesta necessitat d'un tractament més ampli, nosaltres li donarem la raó perquè també està entre els nostres objectius.

El primer punt d'aquesta proposició no de llei, que parla que el Govern presenti una proposició de llei, parla de com hauria de ser aquesta comissió, de quins objectius hauria de perseguir, de quina composició hauria de tenir, però molt obert per donar oportunitat perquè el projecte de llei en parli. I en segon lloc, lògicament, parla del fet que el Parlament de les Illes Balears insti el Govern a ajornar l'adjudicació de concessions d'emissores, d'aquestes 9 emissores, fins que no estigui fet aquest projecte de llei. També crec que és oportú perquè fa pocs dies ha sortit publicat al *BOCAIB* el concurs, les bases del concurs, fa molts pocs dies, i com que no està adjudicat lògicament també seria oportú demanar l'ajornament perquè es fes amb aquest sistema que defensam.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Portella. Grups que vulguin fixar la seva posició? Per part del Grup Parlamentari Nacionalista-PSM té la paraula el diputat Sr. Pons i Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Gràcies, Sra. Presidenta. El nostre grup donarà suport a aquesta proposició no de llei presentada per Esquerra Unida, si bé, probablement, l'element que més es valora en aquesta proposició no de llei que és crear aquesta comissió de radiodifusió que ha de servir per establir els criteris amb l'aplicació dels quals es farà la concessió de les noves freqüències, per ventura no és el tema que preocupi el nostre grup en primera instància.

A nosaltres ens preocupa, per dir-ho d'alguna manera, l'aplicació d'una política de radiodifusió que des de fa uns 10, 15 anys es va aplicant a l'Estat espanyol i que en tots els casos s'ha presentat com a una política de radiodifusió que implicava un increment considerable del pluralisme. La veritat és que creim que si s'analitzàs críticament aquest pluralisme té molts d'elements que permetrien qüestionar-lo o, si més no, matisar-lo.

Per començar, moltes més emissores que no abans, però en gran part les emissores no han fet res més que incrementar el nombre d'emissores que ja tenien determinades empreses radiofòniques -el cas recent de Galícia n'és una prova més; aquest increment d'emissores ha implicat un increment de la presència de llengua castellana a l'oferta radiofònica de l'Estat espanyol, fins i tot dins aquelles comunitats autònomes que tenien una llengua pròpia diferent de la castellana. També ha implicat en molts de casos, jo diria que en la majoria de casos, una programació en gran part feta des d'una perspectiva madrilenya, així com dic, madrilenya, incapaç d'entendre i d'acceptar que el pluralisme i la diversitat interna de l'Estat espanyol en termes lingüístics, culturals, fins i tot polítics, eren uns valors positius pel mateix estat. I finalment, també en molts de casos aquest increment de l'oferta radiofònica en realitat el que ha representat és trobar-te una programació molt semblant a molts de punts del dial, i si no, anant en cotxe qualsevol dia, comencem a pitjar botonets i probablement, si és un dia determinat, trobarem futbol i més futbol, música de producció multinacional i música de producció multinacional, etc.

Per tant, el nostre plantejament respecte a l'increment d'aquest mapa radiofònic amb 9 emissores més, com sembla que s'anuncia, com ha succeït en els casos anteriors, és una proposta, és a dir, és una opció a favor que tot allò que representi incrementar mitjançant noves autoritzacions el mapa radiofònic es faci amb el criteri que la nova oferta ha de ser complementària de l'existent i no ha de ser redundat de l'existent. Evidentment, perquè sigui complementària de l'existent, creim que això ha d'implicar que han de ser unes emissores de ràdio que estiguin compromeses amb un grau d'arrelament dins l'àmbit balear fort, que també optin per la presència de la llengua catalana com a llengua vehicular de les emissores; el Decret que va promulgar el mateix Govern balear amb data de setembre de l'any 95, entre els diferents punts dels criteris que s'aplicarien, hi introduïa, jo crec que per primera vegada en aquesta comunitat autònoma, el criteri de l'opció d'ús de llengua catalana com un criteri, per dir-ho d'alguna manera, que seria valorat positivament. Creim que aquestes emissores han de tenir com a àmbit referencial bàsic les pròpies Illes Balears i, en definitiva, han de ser unes emissores que contribueixin a la normalització lingüística i a l'autocentrament del propi país i a la intercomunicació dels diferents sectors socials, culturals i, a la vegada, geogràfics de les Illes Balears.

Si és amb aquests criteris, l'ampliació del mapa radiofònic ens sembla que serà positiva; si no, és més d'allò que ja hi ha en abundància, i probablement el que farà serà generar guerres salvatges entre els mitjans de comunicació per una audiència que, lògicament, no creix en termes demogràfics al mateix ritme que s'incrementen les emissores i, per tant, creim que el profit que es traurà d'aquesta ampliació més aviat serà escàs.

Repetesc que donarem suport a la proposició no de llei d'Esquerra Unida, però amb tot aquest transfons que he volgut exposar. Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Pons. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el diputat Sr. Tejero i Isla.

EL SR. TEJERO I ISLA:

Gràcies, Sra. Presidenta. El Grup Parlamentari Socialista també donarà suport a aquesta proposició no de llei, encara que probablement tenim alguns dubtes sobre si s'hauria de regular per llei el que demana aquesta proposició no de llei, la que el proponent ha dit que estaria, en tot cas, oberta a possible..., a una altra via. Però, en definitiva, dels dos punts el de la creació de la Comissió de Radiodifusió de les Illes Balears ens sembla pertinent.

Probablement el segon punt, quan diu que aquest projecte de llei hauria de tenir en compte la competència de la referida comissió, sí que ens sembla adient; no sé fins a quin punt un projecte de llei hauria d'incloure els criteris per a l'anàlisi i l'avaluació de les ofertes en un moment determinat, i -per suposat- des del nostre punt de vista, el que és una de les qüestions més importants seria la composició plural i representativa -com ens ha explicat- de diferents àmbits tant professionals, com socials i polítics, que realment donaria una passa en aquest sentit que no pogués dir-se, com s'ha comentat d'altres comunitats autònomes, que hi podia haver preferències en funció de criteris no objectius.

Hi ha un altre problema que s'ha comentat amb el qual estam d'acord: realment, la quantitat no ha implicat fins ara la qualitat de les emissores; de fet, segons sembla ser, l'emissora privada més sentida, fonamentalment, és una emissora privada dedicada a música i a música anglosaxona, normalment amb molta de diferència de qualsevol altra emissora. Probablement sí que hi hauria d'haver unes altres iniciatives perquè poguessin sorgir, per dir-ho d'alguna forma, ràdios de la "categoria" de la COM Ràdio de Catalunya, que és una ràdio àmplia en el seu espectre i amb una qualitat més que provada.

Respecte al segon punt, lògicament ve derivat del primer: l'ajornament d'aquesta adjudicació, perquè si no (...) com es deia abans, també, a la quantitat d'emissores que hi hagi, serà com molt difícil determinar, no només amb botons, sinó determinar fins i tot digitalment per centèsimes d'hertz, la quantitat d'emissores que hi ha.

En conseqüència, nosaltres entenem que és fonamentada, encara que tenim les nostres reserves respecte a la figura jurídica, en aquest cas. És adient i assegura la participació que per a nosaltres seria el més important i, per tant, li votarem a favor. Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Tejero. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el diputat Sr. Jaén Palacios.

## EL SR. JAÉN I PALACIOS:

Muchas gracias, Sra. Presidenta. La proposición no de ley que presenta el Grupo Parlamentario de Izquierda Unida tiene una exposición de motivos yo creo que muy acertada, donde recoge la competencia de desarrollo legislativo que tiene esta comunidad autónoma en esta materia en su artículo 11, y donde hace una secuencia temporal en toda la normativa y el reglamento que regula esta materia. Seguramente se podría complementar con algunos aspectos constitucionales e incluso con algunos apartados del estatuto de Radiotelevisión Española en cuanto a temas de servicio público, que es la radiodifusión en España, asunto muy discutido en su momento, este del servicio público de la radiodifusión, pero ahí está. Y después de la exposición de motivos pasa al texto de la proposición que es lo que hay que votar, que bien poco tiene que ver -la verdad- con la exposición de motivos, en el sentido que tiene que ver en que la materia es esa pero luego hay que votar otras cosas que, en fin, tienen poco que ver con eso.

¿Qué se nos pide a nosotros?, o ¿qué se nos presenta para su aprobación en esta comisión? Pues dos cosas muy sencillas; la primera, alto, una moratoria en la adjudicación de las concesiones, con una referencia a Galicia que no sé a qué viene al caso, porque Galicia tiene su competencia, han hecho su concurso, han hecho la adjudicación, un grupo determinado no ha tenido las que quería, a otros que no tenían les ha tocado, en fin, esto es un tema en función de una adjudicación, de unas bases y de unas autoridades administrativas que resuelven los concursos; por tanto, alto, la moratoria esa que se establezca y que, por tanto, hasta que no haya un proyecto de ley que se presente aquí y se tramite, eso duraría casi un año, es decir, que estaríamos un año sin..., un año de demora, un año de atraso.

Y luego, aludiendo al interés de la radiodifusión, en fin, a todas las cosas que ustedes puedan poner como servicio público, pues dicen que ¡hombre!, tiene que haber una comisión que sea plural donde esté, pues bueno, eso, la sociedad, los empresarios, -los sindicatos no lo han dicho pero supongo que tenemos los sindicatos, también- los empresarios, los profesionales, los partidos políticos; bueno, es una composición plural que cada uno luego ya se podría limitar, y claro, a nadie se le ocurre, por ejemplo, que las carreteras también son unas infraestructuras que son un servicio público y la adjudicación de las carreteras se hace por un procedimiento que es el que corresponde, ¿verdad?, unos pliegos de condiciones, unos proyectos técnicos y la autoridad que tiene la competencia entonces adjudica. Pues esto es exactamente igual: la adjudicación de una frecuencia para una radio es exactamente igual que la adjudicación de cualquier otra cuestión, de un bien o de un servicio que se preste.

Entonces no nos parece que sea prudente en este momento, ni en otro, seguramente, con posterioridad -lo digo ya- para que se cree una comisión que adjudique las frecuencias de radio. Esto es una competencia del Gobierno y la tiene que ejercer el Gobierno a través de la Consejería de Presidencia, como la viene ejerciendo, con una dirección general que hay de telecomunicaciones y, en consecuencia, a través de eso. No nos parece que tenga que ser aquello: una comisión de composición plural que adjudique las frecuencias de las radios, sino que se haga como el Real Decreto prevé y las normas de aquí, de la Comunidad, pues prevén, y que se haga cuanto antes, porque conviene decir que hay sitios en los cuales, bueno, pues las emisoras no llegan con la claridad y con la intensidad de la señal (...) y no son bien escuchadas y, bueno, conviene que la oferta sea todavía más plural.

Puede acontecer que la red comercial de una emisora determinada se vea ampliada, pero esto no lo podemos evitar: si cumple los requisitos, si su plan técnico se aprueba por la Dirección General de Madrid, del Estado, que tiene esta competencia, y así se hace, nada podemos decir, pero bien es verdad que esa es una oferta que, al menos, incrementa la pluralidad, y todo lo que sea pluralismo informativo es bueno, es bueno: mientras más, mejor, y por tanto, Sra. Presidenta, con esto concluyo. Seguramente ahora me viene a la memoria una frase de Jefferson, ¿verdad?, ahora que he dicho "más de lo mismo"; pues Jefferson, el gran presidente americano -el Sr. Pons me hacía más de lo mismo- pues siempre decía una frase en relación a esa expresión que él decía, y es que más valía gobierno sin periódicos que periódicos sin gobierno. Pues yo creo que a la sazón de esto podríamos decir que más vale que haya más emisoras porque eso siempre incrementa, aunque sea más de lo mismo, que no poco y de lo mismo, y siempre estamos a favor de que esa pluralidad se incremente aunque sea más de lo mismo.

Muchas gracias, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Jaén Palacios. Pel torn de rèplica té la paraula el Sr. Portella.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Gràcies, Sra. Presidenta. Primer de tot vull agrair al Grup Nacionalista que hagi permès el canvi de l'ordre del dia i fer aquesta proposició no de llei primer que la seva, que abans no n'he fet menció. També vull agrair el suport que tant el Grup Socialista com el Grup Nacionalista han donat a aquesta proposició no de llei, i em sap greu no poder-me estendre a comentar els aspectes positius d'aquesta i d'altres possibles iniciatives i comentar aspectes de la radiodifusió. Però ja que hem de concretar per respondre l'opinió negativa que ha merescut aquesta proposició no de llei per part del Grup Popular, em limitaré a respondre el Grup Popular.

Em sap greu que per part del Sr. Jaén Palacios -i esper que hi hagi silenci en aquesta comissió per poder tenir un diàleg, un debat correcte- em sap greu que el Sr. Jaén Palacios hagi posat com a comparança de la no intervenció participada en el tema, hagi posat com a comparació les carreteres i les emissores de ràdio, la radiodifusió o televisió. Dic açò perquè és cert que les carreteres serveixen per comunicar, però clar, les carreteres comuniquen objectes i persones, i els mitjans de comunicació també serveixen per comunicar, però comuniquen opinions, formació d'opinions, idees, prejudicis, una altra sèrie de qüestions que no tenen res a veure amb les carreteres.

El Sr. Jaén troba estrany que proposem una moratòria. La moratòria va en relació amb la proposició, lògicament no tendria efecte si no hi hagués aquesta moratòria, i troba estranya la referència a Galícia; la referència a Galícia ha estat perquè ha estat oportuna en el temps com a exemple d'una polèmica que s'ha donat sense entrar a discutir el fons, perquè jo no conec el fons de la polèmica i què diu cada part, per tant difícilment puc entrar a fer un judici de valors sobre què ha passat, però sí que s'ha donat una controvèrsia que amb una comissió transparent, participada, no es podria donar perquè hi hauria uns mecanismes diferents de concessió.

Diu que una moratòria representaria un ajornament d'un any, segurament; jo estic segur, almanco pel que conec a Menorca i a Eivissa, que he intentar documentar-me -a Mallorca no m'he pogut documentar tant- que no existeix aquesta demanda de noves emissores, perquè el problema de la recepció de les ones no és un problema de més o manco emissores, sinó que és un problema d'equipaments tècnics i és un problema que ja gairebé no és dóna en el comú de les Illes; per tant, parlem d'emissores amb una programació independent i jo li he de dir que en el cas de Menorca, de les dues emissores de Menorca, en el cas d'Alaior, del qual tenc coneixement, les tres cadenes comercials estan..., ja han dit que hi participarien. Per tant, fer una altra emissora a 10 quilòmetres d'on ja hi és no crec que sigui ni incrementar el nivell de recepció ni res, és senzillament perquè no n'hi ha més i per evitar que el mercat vagi a altres mans i es produeixin aquestes competències entre cadenes privades que jo crec que, en el cas de Menorca, no és massa coherent, i ja que hi ha dues emissores a donar i tres cadenes que funcionen, difícilment pot quedar la cosa massa clara.

Em sap greu, per últim, que el Partit Popular no doni suport a aquesta creació a partir d'un projecte de llei d'una comissió de radiodifusió, perquè mèrit meu o mèrit del Grup d'Esquerra Unida en la formulació d'aquesta proposta n'hi ha poc. Nosaltres hem de dir que el mèrit és del Sr. Carlos Floriano Corrales, que no és un assessor d'Esquerra Unida, no ho és, un assessor d'Esquerra Unida, és el portaveu del Grup del Partit Popular a Extremadura, portaveu del Grup Popular a Extremadura, i aquesta proposició no de llei que hem presentat és una còpia exacta de la proposició que fa dos mesos el Grup Popular va presentar a Extremadura, que curiosament també es donen 9 emissores, igual que a les Illes Balears, o sigui, que el contingut va en proporció al tamany de la realitat. El mateix projecte és el que presentem nosaltres aquí. Esperàvem que el Grup Popular pensàs que era igual de positiu per a Balears el que el Grup Popular pensava que positiu per a Extremadura, i per açò confiàvem que tingués el suport del Grup Popular.

Veim que hi ha diferents maneres de veure les coses segons qui governa, veim que hi ha diferents maneres. Nosaltres tenim la mateixa: creim que ha de ser aquesta i sí que ens sap greu que la manera de jutjar les qüestions vagi en relació a qui ho presenta i no al contingut de la qüestió, com en aquest cas ha explicat el portaveu del Grup Popular que m'ha precedit i que s'ha oposat a aquesta proposta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Portella i Coll. Pel torn de contrarèplica té la paraula el diputat Sr. Jaén Palacios.

EL SR. JAÉN I PALACIOS:

Muchas gracias, Sra. Presidenta. La primera cuestión es que la autonomía que tiene cada grupo parlamentario, cada partido político en su ámbito territorial es total. A nosotros no nos mandan faxes desde Madrid para presentar mociones dentro de los ayuntamientos y habitualmente eso no lo hacemos, es decir, cada uno, en su ámbito tiene una autonomía que es respetable.

En segundo lugar, en Extremadura, si yo no recuerdo mal, allí gobierna el Partido Socialista con un apoyo de Izquierda Unida, a veces, un apoyo no siempre, pero a veces y, en fin, entonces las circunstancias políticas son muy determinadas y muy específicas, que no es lo que sucede aquí.

En tercer lugar, seguramente mi ejemplo de carreteras no es muy adecuado, pero es un ejemplo de adjudicación. Estamos hablando de adjudicación, estamos hablando de adjudicación, puede ser de unas obras, puede ser de unos suministros, de lo que sea. ¿Cómo se regula eso? Con unos pliegos, unos pliegos que son condiciones técnicas, condiciones económicas. Condiciones técnicas, aquí, lo que pretende la (...) es un plan técnico que se aprueba en Madrid, que es la competencia de la Dirección General. Condiciones económicas, en este caso no hay. Y luego hay unos informes de unos profesionales, y luego hay una decisión de la autoridad competente en esta materia, que es la *consellera*, si no recuerdo mal, de Presidencia. Hay una Dirección General de Telecomunicaciones, que hará los informes, no sé exactamente quien es la autoridad que resolverá.

¿Quiere eso decir que se hace mal? En absoluto, porque eso se hace con publicidad, se publica en el boletín de nuestra comunidad; eso se hace con concurrencia, porque hay concurrencia, porque está la publicidad y la gente se presenta; y eso se hace con objetividad; y si no, se puede recurrir. Es decir, yo creo que lo que no podemos decir aquí es que porque las adjudicaciones de frecuencias las haga un departamento del Gobierno que tiene la competencia en ese tema, se puede decir que eso ni es objetivo, ni va a ser tal... Yo creo que esto no; y seguramente, siempre pasará, que en este baile de frecuencias al que todo el mundo quiere encontrar su pareja, pues a nadie satisfaga, porque los que tiene mucho nunca están conformes, quieren tener más; y los que no tienen también quieren aparecer, como es normal. Y por tanto, yo creo que las adjudicaciones se hacen de forma objetiva. Y si no son de forma objetiva, que se recurra, porque hay procedimientos en la vía contencioso-administrativa para acabar con esto. Pero pretender decir que con una ley... primero una ley, claro. Una ley es una cosa muy seria para esto; tampoco he entrado en el detalle, pero hacer una ley para eso ¿Que en Extremadura la propongan, porque saben que la aprueban con su apoyo, con la pinza del PP e Izquierda Unida? Pues muy bien; no se si la han aprobado, a la ley ésa, en Extremadura. Pues allá eso.

Seguramente los temas van por ahí, pero quiero defender una vez más que la objetividad, la pluralidad y una buena adjudicación, con independencia de otras cuestiones que se pongan, se puede hacer perfectamente desde la Administración, porque en el Consejo Insular de Mallorca, o en el de Menorca, o en el de Ibiza y Formentera se pueden adjudicar servicios. Ahora, por ejemplo, para ir a ver el Mallorca, a ver si seremos campeones de la Copa, pues creo que van a regalar no sé qué ponchos. Alguien tendrá que hacer esos ponchos y los tendrá que adjudicar; y supongo que esa adjudicación se hará por los procedimientos que toca, y eso no significa que tenga que haber una comisión. La verdad es que es un ejemplo seguramente muy trivial, pero quiero decir que no importa hacer una comisión para que la adjudicación sea objetiva; y que si no es objetiva hay vías suficientes para que pueda ser recurrida y defender los derechos de las partes que se presentan al concurso. Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Jaén Palacios. Acabat el debat, passam a la votació del text de la proposició no de llei.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Resultat?

EL SR. LLETRAT:

Sí Sra. Presidenta. El resultat de la votació ha estat: Vots a favor, 7; vots en contra, 10; abstencions, cap.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies. Queda, per tant, rebutjada la proposició no de llei 6222/97.

### **I.1) Proposició no de llei RGE núm. 5969/97, del Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, relativa a ús del català a la Telefònica.**

I passam a debatre la darrera proposició no de llei, registrada amb el número 5969/97, del Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, relativa a l'ús del català a la Telefònica. Per defensar la proposició no de llei té la paraula el diputat Sr. Pons i Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Gràcies, Sra. Presidenta. És evident, i ho sap qualsevol persona que conegui mínimament el tema, que en parlar de normalització lingüística no només parlem de normalització en l'àmbit de l'Administració pública, sinó també n'hem de parlar en l'àmbit de l'empresa privada, i sobretot d'aquelles empreses que tenen un origen com a empreses públiques i encara no han finalitzat, que supòs que pel camí que van, així acabarà, en empreses estrictament privades; i aquest seria el cas de la Telefònica, que és l'empresa a la qual avui fa referència aquesta proposició no de llei.

Recentment el president actual de la Telefònica, el Sr. Villalonga, davant un plantejament d'aquest tema a Catalunya, em sembla que en ocasió d'una visita que hi va fer, que se li varen queixar que no acabaven de considerar-se ben atesos per part de Telefònica en qüestions d'ús i de respecte per la llengua catalana, el Sr. Villalonga va dir que a Marbella hi havia anglesos i Telefònica tampoc no els atenia en anglès. D'alguna manera va ser una solució jo diria dràstica de dir, que considera el Sr. Villalonga que els catalanoparlants no són altra cosa més que estrangers. La veritat és que jo crec que al Sr. Villalonga se li ha d'agrair que fos sincer, perquè en molts de casos Telefònica tracta els usuaris dels territoris no castellanoparlants com a estrangers.

Amb aquesta proposició pretenem una sèrie de coses que nosaltres considerem absolutament elementals. La primera cosa que pretenem és que la llengua catalana per part de Telefònica sigui tractada com a primera llengua de les Balears. Així ho demana la Llei de normalització lingüística quan marca a la seva exposició de motius la primacia de la llengua catalana en la mesura que és la llengua territorial pròpia de les Illes.

Després demanam que es faci explícit en els usos que la Telefònica faci del llenguatge la condició de llengua pròpia del territori de la llengua catalana. També demanam que s'atenguin els drets lingüístics més elementals dels ciutadans de les Balears, com és ser atesos per les empreses a les quals tenen contractats serveis en la llengua del territori propi. Això que demanam és tan raonable, ens sembla, que si la majoria d'aquest parlament ho rebutjàs, realment és per pensar que més d'un ja vol començar a redactar l'esquela mortuòria de la nostra llengua. Evidentment això que demanam, a més a més, succeeix un fet del tot constatable, i és que no hi ha cap cosa que demanem que no sigui ja una cosa per a Telefònica a una altra comunitat autònoma, concretament a Catalunya, els tres punts de la proposició no de llei que nosaltres demanam són punts que el Govern de la Generalitat ha sabut negociar amb Telefònica i ha sabut aconseguir.

Al primer punt demanam que no succeeixi això que succeeix ara, que amb molta freqüència quan telefones al 003 per demanar un número, jo que sé, jo que som de Campanet, de Búger, que està a dos quilòmetres, pot ser que em toqui una operadora que resulta que és d'Albacete i sigui absolutament incapaç d'utilitzar la llengua catalana, com és bastant comprensible que succeeixi, perquè els sistemes de mecanització per oferir aquest servei que té la Telefònica de vegades determinen que les coses succeeixin d'aquesta manera.

Al segon punt demanam que quan anam a una cabina que estigui a la Rambla, per exemple, i despenjam l'aparell per telefonar, els missatges escrits que apareixin en pantalla siguin per defecte en català. Si després l'usuari els vol en castellà, hi ha un botonet per pitjar, i aleshores li sortirà el missatge en castellà, i quedarà garantida la comprensió per part seva del missatge, però que quedi clar que la llengua del territori, del país, és el català, i aposta surt en primera instància aquesta llengua.

Finalment demanam una altra cosa, molt elemental també ens sembla a nosaltres, que així com fa un cert temps Telefònica va enviar una circular a tots els ciutadans de les Illes Balears, i els va dir "si voleu rebre les factures a ca vostra en català, ens ho demanau"; nosaltres creim que el procediment lògic i normal hauria estat l'invers: enviar les factures en llengua catalana a tots els ciutadans de les Balears, i aquells que les volguessin en castellà ho sol·licitassin, a partir de la consideració del català com a llengua oficial i pròpia d'aquesta comunitat. Evidentment hi ha una certa gent que té una certa consciència lingüística més o manco militant, i lògicament ha demanat que li canviassin la llengua de les seves factures; però lògicament molts d'usuaris, per tebiesa en les seves adhesions a l'idioma, o per pura comoditat, no deuen haver fet aquesta petició.

Totes aquestes tres coses que demana, repetesc, són qüestions que han estat resoltes a una comunitat autònoma ben pròxima a nosaltres, i que a més a més resulta que comparteix la mateixa llengua que nosaltres tenim. Per tant, creim que resultaria bastant incomprensible que totes aquestes qüestions no poguessin ser vistes per part de tots els grups que som presents en aquesta comissió en aquests moments com a propostes absolutament raonables, jo diria de sentit comú, i que evidentment a la Telefònica no tenen per què haver-li de provocar cap daltabaix ni cap cost afegit ni un. Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Pons i Pons. Grups que vulguin fixar la seva posició? Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el diputat Sr. Crespí i Plaza.

EL SR. CRESPI I PLAZA:

Gràcies, Sra. Presidenta. Molt breument; nosaltres estam d'acord amb el fons d'aquesta proposició no de llei, però com molt bé ha explicat el portaveu del Grup Parlamentari Nacionalista, va ser la Generalitat qui va fer les gestions cap a la companyia Telefònica. Nosaltres creim que hauria de ser el Govern d'aquesta comunitat qui es dirigís, perquè és l'executiu, directament a aquesta empresa i a les altres empreses que puguin actuar en el camp de la telefonia -no oblidem que s'està obrint el mercat de les telecomunicacions-, i per tant jo el que proposaria al Grup Parlamentari Nacionalista és que -perquè a més crec que és correcte que sigui així- no sigui el Parlament qui es dirigeixi a l'empresa Telefònica, sinó que el Parlament insti el Govern, i que sigui ell que faci les gestions cap a aquesta companyia Telefònica. Crec que és més adequat, que el que ha de fer complir, que té la capacitat administrativa a través de la conselleria corresponent, de compliment de tots els articles que diuen què s'ha de fer en els diferents àmbits en relació amb la llengua catalana, la Llei de normalització lingüística. Hi ha una conselleria que és l'especial vigilant d'aquest tema, o hauria de ser almanco. Per tant, jo demanaria al Grup Parlamentari que admetés un canvi de redacció en els tres articles, i que aquest parlament es dirigeixi al Govern perquè sigui ell el que faci les gestions amb la companyia Telefònica, per aconseguir allò que diu aquesta proposició no de llei, i amb la qual nosaltres estam d'acord.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Crespí i Plaza. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el diputat Sr. Flaquer.

EL SR. FLAQUER I RIUTORT:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. És que hi ha hagut una proposta alternativa del Grup Parlamentari Socialista, que voldríem conèixer a veure si realment és acceptada o no pel grup proponent.

EL SR. PRESIDENT:

Podem fer una pausa de dos minuts, o si vol...



EL SR. PONS I PONS:

La comunicació de l'acceptació és prèvia a la intervenció del portaveu del Grup Popular? No tenc cap inconvenient. Em sembla bé que s'accepti la proposta del Sr. Crespí.

LA SRA. PRESIDENTA:

Els altres grups? Per part del Grup Parlamentari Mixt?

*(Intervenció inoïble)*

Moltes gràcies, Sra. Vidal. Pot continuar la seva exposició, Sr. Flaquer.

EL SR. FLAQUER I RIUTORT:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Quedaria així que no és el Parlament, sinó el Govern de les Illes Balears el que insta a l'empresa Telefònica.

Nosaltres acceptarem parcialment aquesta proposició no de llei. Quant al primer punt, demanaríem també substituir "posar els mitjans necessaris" per "que Telefònica es comprometi a fomentar l'ensenyament de la llengua catalana al personal de la seva companyia que atén el públic, a fi de garantir precisament que aquesta atenció que fa el servei d'informació es pugui fer en les dues llengües oficials. Més que posar mitjans suficients o necessaris, tal com diu la proposició no de llei, entendríem més adequat que la companyia fomenti l'ensenyament d'aquesta llengua als seus empleats, perquè és evident que segons quins mitjans, si no es precisen i no es concreten en aquesta proposició no de llei, poden ser d'una gran quantia econòmica, i no sabem fins a quin punt poden ser assumits per aquesta empresa. Creim que seria molt més oportú instar aquesta companyia a fomentar l'ús de les dues llengües, i el coneixement de les dues llengües als seus empleats.

El segon punt de la proposició no de llei, l'aprovaríem tal com ve modificat pel Grup Parlamentari Socialista; i quant al tercer, nosaltres entenem que la informació que Telefònica ofereix als ciutadans d'aquestes illes ve ja en les dues llengües oficials; només era el punt específic de la factura el que ve detallat en castellà, i al qual demana el Grup Parlamentari Nacionalista que es modifiqui. Nosaltres entenem que Telefònica ha donat ja l'oportunitat i l'opció als ciutadans perquè es manifesti si ho volen continuar rebent en castellà o ho volen rebre en català; i entenem que aquelles persones que vulguin fer ús del seu dret a rebre-ho en català, si ho han fet ho hauran rebut, i aquells que per raons de comoditat o del que sigui, però que no ens hi podem ficar ni mesclar, ho hauran continuant rebent en l'idioma que ho reben. Entenem que si Telefònica ja ha donat l'opció als ciutadans de rebre-la en una llengua o en l'altra, no és necessari que nosaltres ara obliguem Telefònica a invertir la política que en aquests moments duu, que per ventura provocaria malestar i disconformitat en els ciutadans. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Flaquer. Fem una petita pausa de dos minuts, per veure si al punt 1 de la proposició no de llei es pot arribar a un acord entre tots els grups.

Recomençam la sessió, i m'agradaria si els portaveus dels diferents grups em diuen que han arribat a qualque acord? No.

Passam, per tant, a votació; i aquesta presidència entén que faríem la votació del punt 1, 2 i 3 per separat.

EL SR. FLAQUER I RIUTORT:

Sra. Presidenta, demanaríem votació separada dels punts 1 i 3 i del punt 2.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies. Sr. Diputat. Passam, per tant, una vegada conclòs el debat, passariem a la votació.

EL SR. LLETRAT:

Sra. Presidenta, si em permet, abans de votar-ho podríem llegir-ho, perquè així quede clar com ha quedat. Li pareix bé?

EL SR. PONS I PONS:

Voldria fer una observació. El primer punt, no ens que ens sembli que la proposta que fa el Grup Popular no sigui acceptable, l'acceptam; però creim que desvia el tema que el primer punt considerava. Per tant, donam per bo el seu punt, evidentment no el consideram alternatiu al nostre punt, i per s'ha de votar el nostre punt.

EL SR. LLETRAT:

Sra. Presidenta, li record que ara s'ha reprès la sessió i els grups parlamentaris no han arribat a una redacció alternativa al punt número 1. Falta la rèplica del Sr. Pons, i després la contrarèplica en el seu cas. Si vostès volen prescindir de rèplica i contrarèplica, es passa directament a votació.

Es prescindeix de la rèplica i contrarèplica, Sra. Presidenta? Es passa directament a votació, Sra. Presidenta, com vostè digui...

EL SR. PONS I PONS:

Perdoni, no. Faré una intervenció breu.

Sra. Presidenta. El primer punt bàsicament s'orientava a resoldre un tema concretíssim, que és el tema que en determinats números d'informació de la Telefònica els operadors que serveixen els usuaris de les Illes Balears resulta que estan fora del territori lingüístic, no coneixen la llengua del nostre territori lingüístic, i per tant no poden atendre els usuaris en l'idioma propi; i per tant nosaltres creim que hi ha recursos tècnics més que suficients per resoldre-ho si hi ha voluntat política de fer-ho així, i creim que la Telefònica, com a empresa gairebé monopolística fins fa quatre dies, amb un nivell d'implantació increïble a nivell d'usuaris, i a la vegada amb una component encara d'empresa pública està obligada a fer-ho, i per tant ho continuem reclamant; encara que evidentment això no contradiu que qualsevol política que pugui fer la Telefònica d'impulsar la capacitat del domini de la llengua catalana entre els seus empleats de cara a atendre els usuaris en la llengua de les Illes, ens pareix beníssim.

I després, respecte del tercer punt, que el Partit Popular ha considerat que no s'havia d'atendre; nosaltres creim que acceptar que les coses com s'han fet, s'han fet correctament és acceptar que la llengua catalana és la llengua de segona a Balears, i per tant demanam que tenguí un tractament de llengua de primera, com creim que li correspon per múltiples raons, que m'estalviaré d'esmentar, perquè ja les esmenta la Llei de normalització lingüística. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Pons i Pons. Abans de passar a la votació, pens que tots els portaveus dels diferents grups parlamentaris haurien d'estar d'acord amb la proposta que havia fet el Sr. Crespí, per part del Grup Socialista, que seria el Parlament de les Illes Balears qui instaria el Govern.

EL SR. LLETRAT:

Sra. Presidenta, si vostè m'autoritza, el punt número 1 quedarà així abans que es voti: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat Autònoma perquè recapti de l'empresa Telefònica que posi el mitjans necessaris per tal de garantir que els empleats que tenen relació amb el públic posseeixin els coneixements suficients de llengua catalana per atendre amb normalitat el servei que els és encomanat".

El punt número 2 quedaria així, Sra. Presidenta: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat Autònoma perquè recapti de l'empresa Telefònica que modifiqui els serveis de les cabines públiques, en el sentit que el missatge escrit que apareix en despenjar l'auricular sigui per defecte en català, tal com passa a altres comunitats amb llengua pròpia".

I el punt número 3, Sra. Presidenta, quedaria així: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat Autònoma perquè recapti de l'empresa Telefònica que faci arribar les factures telefòniques en llengua catalana a tots els ciutadans de les Illes Balears, sempre que no indiquin expressament que les volen rebre en llengua castellana".

LA SRA. PRESIDENTA:

Si els diferents portaveus estan d'acord, passariem a fer la votació, tal com ha fet lectura el Sr. Lletrat de la Comissió.

Per tant, passam a votar els punts 1 i 3 d'aquesta proposició no de llei.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

EL SR. LLETRAT:

Sí, Sra. Presidenta. Vots a favor, 5; vots en contra, 9; abstencions, cap.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies. Queden, per tant, rebutjats els punts 1 i 3.

Passam a la votació del punt 2 de la proposició no de llei.

Vots a favor?

Queda, per tant, aprovat el punt 2 per unanimitat.

EL SR. LLETRAT:

Sra. Presidenta, ha proclamat el resultat de la votació. No és així?

LA SRA. PRESIDENTA:

Exacte. Queda el punt 2 aprovat per unanimitat.

I acabat l'ordre del dia, donem per acabada aquesta comissió. Moltes gràcies per la seva col·laboració, senyores i senyors diputats. S'aixeca la sessió.





**DIARI DE  
SESSIONS  
DEL  
PARLAMENT  
DE LES  
ILLES  
BALEARS**

---

**PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ**

Un any .....	2.000 pessetes.
Sis mesos .....	1.000 pessetes.
Tres mesos .....	500 pessetes.
Preu de l'exemplar .....	100 pessetes.

Redacció i Administració  
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS  
C/ Palau Reial, 16  
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma